

ÅRSRAPPORT 2011

offerRådgivningen

OFFER
VIDNE
PÅRØRENDE

offerraadgivning.dk

KONTAKTDATA

OFFERRÅDGIVNINGEN I DANMARK

Mail: info@offerraadgivning.dk

Tlf.: 50 76 90 05

RIGSPOLITIETS

OFFERRÅDGIVNINGSSSEKRETARIAT

Mail: offerraadgivning@ekstern.politi.dk

Tlf.: 45 15 36 03

POSTADRESSE:

NEC-OFFERRÅDGIVNINGSSSEKRETARIATET

(Ejby, kontor C1065)

Polititorvet 14

1780 København V

BESØGSADRESSE:

NEC-OFFERRÅDGIVNINGSSSEKRETARIATET

Ejby Industrivej 135

2600 Glostrup

FORORD

Offerrådgivningen i Danmark (OID) redegør her for aktiviteter, udført i perioden 1. januar 2011 til 31. december 2011.

Årsrapporten er udfærdiget af OID's landskonsulent på baggrund af oplysninger fra de lokale offerrådgivninger, Landstelefonen OID og fra Offerrådgivnings-sekretariatet i Rigspolitiets Nationale efterforskningscenter (NEC), Forebyggelsesafdelingen.

Årsrapporten er samtidig bestyrelsens beretning for 2011. Årsrapporten indeholder emner som:

- **Generelt om Offerrådgivningen**
- **Figurer og tal**
- **Aktiviteter for 2011**
- **Samarbejdet mellem OID og Rigspolitiet**
- **OID's politiske holdninger**

OID takker alle for at bidrage med væsentlige informationer. Ikke mindst tak til alle frivillige, der i 2011 har udført et fremragende stykke arbejde, til glæde for ofre, vidner og pårørende.

Det er dejligt, at vi kan fastholde den fremgang, der har været i organisationen gennem de seneste år. Det er ligeledes glædeligt at et stigende antal frivillige har lyst til at give deres bidrag i arbejdet med at støtte og hjælpe mennesker efter at de har oplevet svære ting i livet.

For mange ofre er vi ofte det eneste sted, de kan henvende sig anonymt i en svær tid. Derfor er det meget prisværdigt, at så mange frivillige bruger tid på at gøre en ekstra og uvurderlig indsats i de lokale offerrådgivninger over hele landet. Den frivillige indsats er uvurderlig uanset om man "kun" er rådgiver eller har påtaget sig mere administrative opgaver, som er nødvendige for at organisationen som helhed kan fungere. Tusind tak.

Vi kan også med glæde konstatere, at den øgede politiske interesse for Offerrådgivningen,

der markeredes i 2010, med bl.a. den særlige finanslovsbevilling på 1,2 mio. kr. til PR kampagne og øget uddannelse, fortsatte i 2011 og er yderligere blevet udbygget i 2012. OID bliver nu i langt højere grad hørt i forbindelse med relevante lovforslag til folketingsbeslutning og forberedelsen af disse, samt i forbindelse med retsudvalgets deltagelse i internationale møder, hvor forhold omkring ofre er på dagsordenen.

Kim Rædkær
Formand for OID

Munke Bjergby, den 24. marts 2012

Det er dejligt, at vi kan fastholde den fremgang, der har været i organisationen gennem de seneste år.

GENERELT OM OFFERRÅDGIVNINGEN

Offerrådsgivningen hjælper ofre, vidner og pårørende i forbindelse med voldsomme og chokerende oplevelser som kriminalitet, ulykker og trafikuheld.

Vi samarbejder med politi, sygeplejersker, brandmænd, sagsbehandlere i alle landets politikredse og mange andre.

Vi yder personlig eller telefonisk rådgivning. Hjælpen er gratis.

Offerrådsgivning er ikke behandling eller terapi, men vigtig mental førstehjælp og en hjælp til at komme videre.

Vi har eksisteret siden 1998 som et lovfastsat tilbud finansieret med midler fra Justitsministeriet og enkelte kommuner.

I 2001 oprettede de lokale offerrådsgivninger paraplyorganisationen Offerrådsgivningen i Danmark (OID).

OFFERRÅDGIVERNE

Alle offerrådsgivere er frivillige, som har tid til at lytte, være nærværende og yde vejledning. De er udvalgt på baggrund af deres personlige egenskaber og kvalifikationer.

Alle offerrådsgivere har gennemgået kurser i psykologi, jura og sociallovgivning samt politiets sagsbehandling, og er under løbende uddannelse. En offerrådsgiver kan derfor yde megen konkret og praktisk hjælp: Ikke kun i den første kritiske fase – men også længere henne i et forløb.

Vi yder personlig eller telefonisk
rådgivning. Hjælpen er gratis.

HVAD KAN EN OFFERRÅDGIVER?

Offerrådgiveren kan hjælpe offeret til at få sat ord på de voldsomme oplevelser, tanker og følelser. Derudover kan offerrådgiveren hjælpe med konkrete ting, eller hjælpe med kontakten til det professionelle behandlingssystem.

Offerrådgiveren kan også deltage som bisidder i møder med myndighederne.

Desuden kender offerrådgiveren til mange andre tilbud og mere specialiserede støttemuligheder i lokalområdet.

TAVSHEDSPLIGT OG ANONYMITET

Brugere af Offerrådgivningen er garanteret anonymitet, og bliver ikke registreret. Rådgiverne har tavshedspligt.

OFFERRÅDGIVNINGEN OG POLITIET

Offerrådgivningen er et supplement til politiets vejledningsforpligtigelse.

Der er lokale offerrådgivninger i hver politikreds. Det tætte samarbejde mellem det lokale politi og den lokale offerrådgivning er en af grundstenene i vores arbejde.

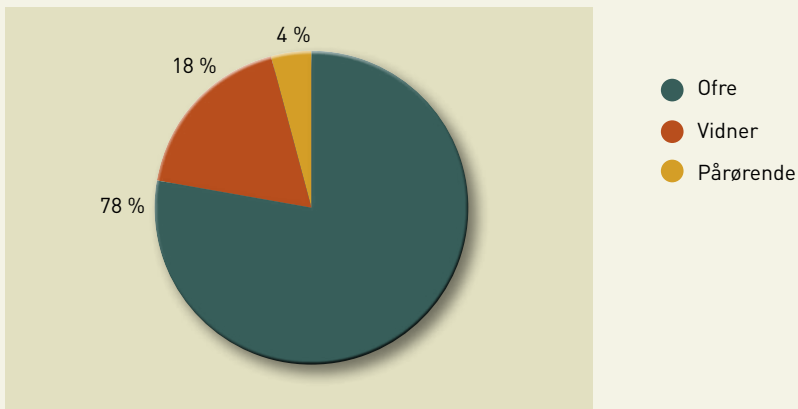
FIGURER OG TAL

DE LOKALE OFFERRÅDGIVNINGER

Alle lokale offerrådgivninger og landstelefonen indberetter løbende centrale tal til OID, som står for at lave opgørelser og analysere tallene.

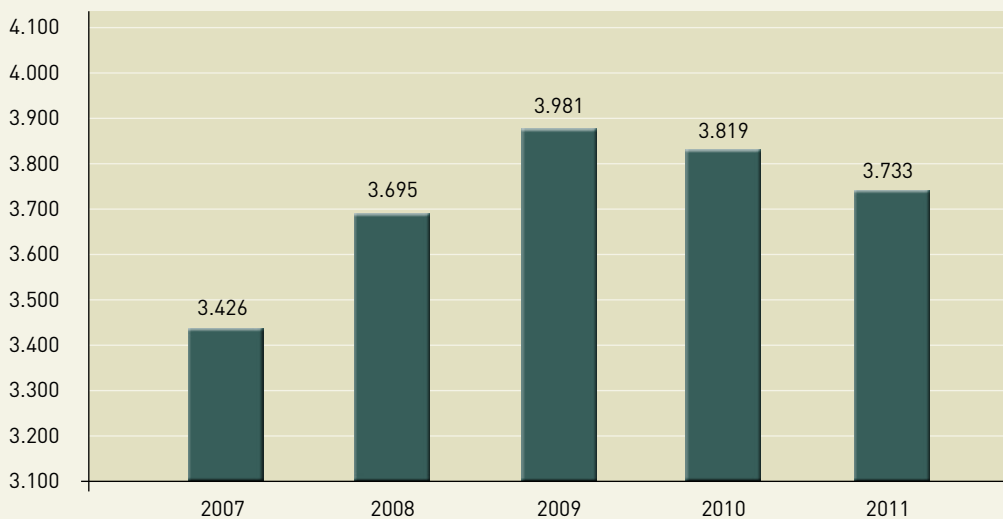
I 2011 modtog offerrådgivningerne i alt 3.733 henvendelser fra personer i målgruppen: Ofre for kriminalitet, ulykker og trafikuheld, pårørende og vidner hertil. I det følgende anvendes samlebetegnelsen "ofre" for personer i målgruppen.

FIGUR 1:
Opkald fra målgruppen

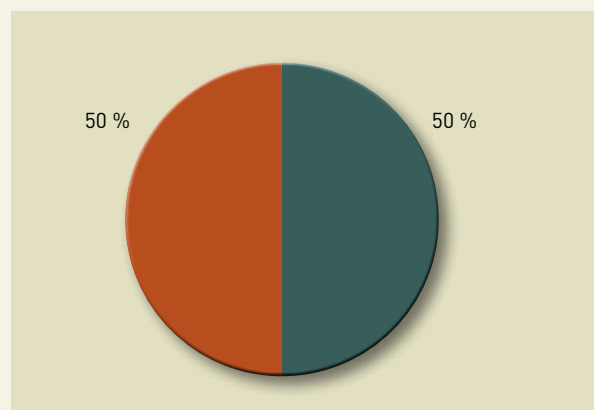
Af de 3.733 opkald var 78% fra ofre, 4% fra vidner og 18% fra pårørende.

FIGUR 2:
Opkald fra ofre 2007-2011

Her ses udviklingen i antallet af opkald fra ofre de seneste fem år. Der var en årlig stigning på lidt over 250 opkald fra 2007 – 2009. Fra 2009 og frem ses et mindre fald i antallet af opkald.

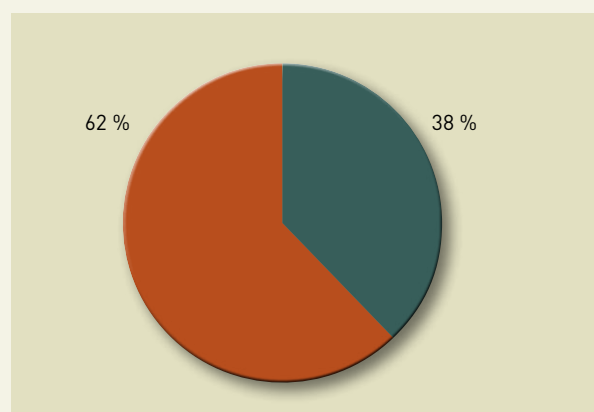
FIGUR 3:
Henvisninger fra politiet

- Henvist af politiet
- Henvist via samarbejdspartnere

I 2011 blev 1.870 ofre henvist af politiet, hvilket svarer til 50%. Det er en nedgang i forhold til 2010, hvor 61% af ofrene blev henvist fra politiet.

FIGUR 4:
Køn

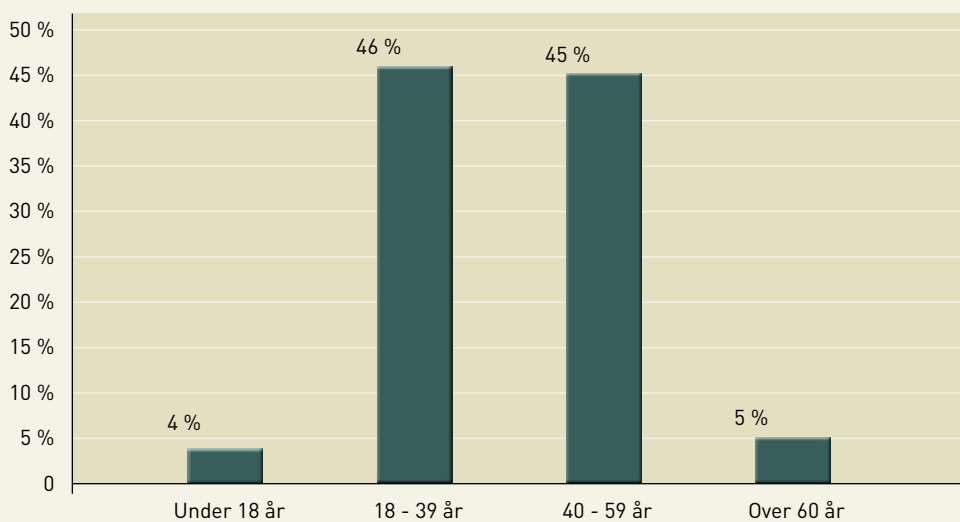

- Mænd
- Kvinder

Offerrådgivningen blev i højere grad brugt af kvinder end af mænd. 62% af opkaldene var fra kvinder mens 38% af opkaldene var fra mænd.

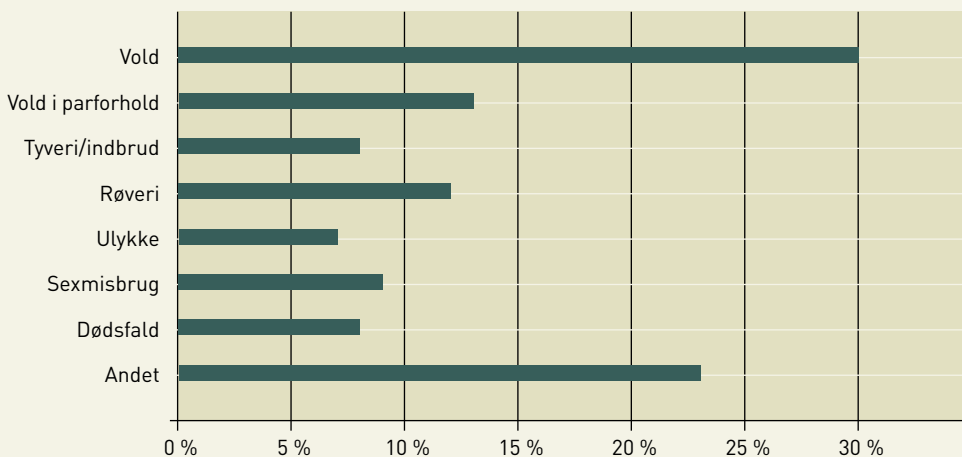
Målet er, at brugere altid får et menneske at tale med, når de kontakter Offerrådgivningen.

FIGUR 5:
Aldersfordeling

Der var stort set lige mange der ringede i aldersgruppen 18-39 år (40%) som i aldersgruppen 40-59 år (43%). 11% var over 60 år, mens 6% var under 18 år.

FIGUR 6:
Henvendelsesårsager

Den primære henvendelsesårsag var vold (30%). Dernæst henvendte ofrene sig på grund af vold i parforhold (13%), røveri (12%) og sexmisbrug (9%). Derudover var der henvendelser på baggrund af tyveri/indbrud (8%), dødsfald (8%) og ulykker (7%). Andet (23%) indeholder bl.a. trusler, chikane og stalking.

AKTIVITETER 2011

HANDLEPLAN 2011 – 2013

I repræsentantskabsmødet april 2011 blev handleplanen for den kommende to års periode enstemmigt vedtaget.

Centralt i handleplanen er, at der skal arbejdes med at oprette fælles foreninger med valgte bestyrelser i de politikredse, hvor der er flere små offerrådgivninger.

Der er fokus på at sikre, at alle Offerrådgivninger kan kontaktes døgnet rundt. Enten ved at de selv bemander telefonen, eller ved at opkaldet automatisk viderestilles til landstelefonen, der besvarer opkald døgnet rundt.

Målet er, at brugere altid får et menneske at tale med, når de kontakter Offerrådgivningen.

KURSER FOR NYE RÅDGIVERE

En af OIDs kerneopgaver er at planlægge og afholde kurser for nye rådgivere. Det er højt prioriteret at udbyde kvalificerede kurser for nye rådgivere, så de er i stand til at give kompetent rådgivning til ofre for forbrydelser.

Alle nye rådgivere deltager i to obligatoriske internatkurser inden de selvstændigt bemander telefonen. I 2011 afholdt OID fire internatkurser for nye rådgivere. De nye rådgivere gennemgår tillige et lokalt introduktionsprogram.

De lokale rådgivninger fik i 2011 glæde af den ekstra bevilling, som OID fik til uddannelse, da alle obligatoriske uddannelser blev udbudt til halvdelen af deres kostpris. Ekstrabevillingen kom på denne måde alle de lokale rådgivninger til gode.

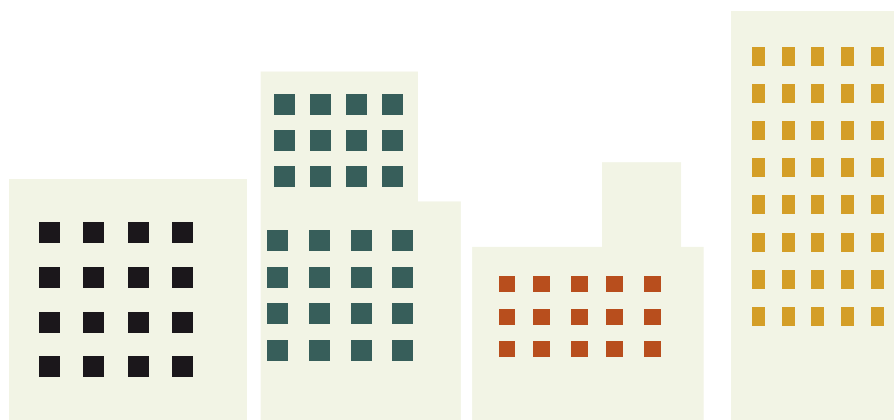
BESTYRELSESARBEJDET

Der var formandsvalg for en etårig periode i repræsentantskabsmødet april 2011. Den fungerende formand stillede op og blev valgt.

Der var udskiftning på flere andre poster. Der blev valgt fire nye bestyrelsesmedlemmer og to suppleanter. Bestyrelsen bestod derefter af syv bestyrelsesmedlemmer og to suppleanter. En af suppleanterne er udtrådt i perioden.

Tre ressourcepersoner yder et uvurderligt stykke arbejde for bestyrelsen inden for økonomi, hjemmeside og nyhedsbrev. Dertil kommer landskonsulenten, der støtter kredsene og laver udadrettet arbejde.

I perioden har bestyrelsen holdt otte møder, en bestyrelseskonference over to dage, et aktivitetsledermøde samt deltaget i international konference ved Fundamental Rights Agency (FRA), Wien.

10 ÅRS JUBILÆUM

November 2011 kunne OID holde 10 års jubilæum. Det blev fejret med en inspirerende dag sammen med aktivitetslederne. Der var faglige debatter om organisationens fremtid på programmet efterfulgt af festtaler og festmiddag med hygge til ud på de små timer.

OID er stolt af igennem 10 år ved frivillig arbejdskraft at have bidraget til, at vi i Danmark har et kvalificeret tilbud til ofre for forbrydelser.

NYHEDSBREV

Den interne kommunikation mellem OID og de lokale offerrådgivninger foregår bl.a. via et nyhedsbrev, som i 2011 udkom fem gange.

Nyhedsbrevet indeholder væsentlige informationer om nye aktiviteter, referater fra overståede aktiviteter og ikke mindst landet rundt med nyt fra lokalområderne.

Næste skridt i udviklingen af Nyhedsbrevet er at få langt flere bidrag fra de lokale offerrådgivninger.

LANDSTELEFONEN 72 21 72 21

Det er muligt at komme i kontakt med Offerrådgivningen døgnet rundt. I de situationer, hvor de lokale rådgivninger har lukket, kan der omstilles til landstelefonen, som er bemanded døgnet rundt.

Offerrådgiverne på landstelefonen kan yde den første akutte hjælp til ofre, vidner og pårørende og sikre at ingen går forgæves, når de kontakter Offerrådgivningen.

I 2011 var der 655 opkald til landstelefonen. Heraf var 526 opkald fra ofre, vidner og pårørende.

OID er stolt af igennem 10 år ved frivillig arbejdskraft at have bidraget til, at vi i Danmark har et kvalificeret tilbud til ofre for forbrydelser.

OFFERRAADGIVNING.DK

OIDs hjemmeside giver et indblik i, hvordan Offerrådgivningen kan hjælpe ofre, vidner og pårørende. Der er tillige information om organisationen og OIDs arbejde.

I 2011 besluttede OID at sætte penge af til opdatering af hjemmesiden med nyt design og nyt indhold. Det arbejde vil der blive taget hul på i 2012.

PR

I 2011 kunne OID efter mange års ønske starte op med en landsdækkende informationskampagne om Offerrådgivningen. Kampagnen er blevet muliggjort ved en ekstrabevilling, hvor del af beløbet er øremærket til PR.

Der blev nedsat et udvalg bestående af repræsentanter fra lokale rådgivninger. Udvalget har indgået samarbejde med et professionelt PR bureau om udvikling af nyt informationsmateriale, som bliver fælles for offerrådgivninger over hele landet. Der bliver lavet folder til brugere, folder til samarbejdspartnere, roll-ups, kuglepenne, kopper og tasker. Alt sammen i Offerrådgivningens nye design og med korte præcise budskaber om, hvordan Offerrådgivningen kan hjælpe ofre, vidner og pårørende.

Lokalt vil der blive sat gang i en PR indsats over for samarbejdspartnere, som i deres daglige arbejde får kontakt til ofre. Formålet er at gøre samarbejdspartnerne opmærksomme på Offerrådgivningens tilbud, sådan at de kan henvise relevante brugere til Offerrådgivningen.

Den landsdækkende PR kampagne vil blive skudt i gang foråret 2012. Vi ser frem til både at afvikle kampagnen og til at se hvilke resultater, den fører med sig.

Lokalt vil der blive sat gang i en PR indsats over for samarbejdspartnere, som i deres daglige arbejde får kontakt til ofre. Formålet er at gøre samarbejdspartnerne opmærksomme på Offerrådgivningens tilbud, sådan at de kan henvise relevante brugere til Offerrådgivningen.

SAMARBEJDET MELLEM OID OG RIGSPOLITIET

Bestemmelserne om Offerrådgivning blev vedtaget af Folketinget i 1997 efter indstilling fra Justitsministeriet, og ansvaret for løsning af opgaven blev tillagt Rigspolitiet.

I forbindelse med etableringen oprettede Rigspolitiet Offerrådgivningssekretariatet med en bemanding på 3 fuldtidsstillinger. Antallet blev reduceret etapevis og frem til juni 2009 var sekretariatet bemandet med en fuldtidsstilling. Denne normering dækkede behovet for løsning af Rigspolitiets opgaver i forbindelse med Offerrådgivningen.

Der var et tæt samarbejde mellem OID og den ansatte i sekretariatet. Sekretariatets medarbejder varetog kontakten mellem OID og politikredsene vedr. f. eks. de økonomiske opgaver, ligesom han satte nye kontaktpersoner i politikredsene ind i samarbejdet med de lokale offerrådgivninger.

Sekretariatet deltog endvidere i udvikling og planlægning af OID's kursusvirksomhed, varetog de administrative opgaver i forbindelse med kursernes afholdelse. En vigtig og prioriteret opgave var, at sekretariatets medarbejder deltog i kurserne som Politiets repræsentant, så kursisterne blev bekendt med rollefordelingen mellem politiet og Offerrådgivningen og blev orienteret om indsatsen i forhold til ofrene, set fra politiets synsvinkel.

Sekretariatets medarbejder deltog også i det lokale samarbejde mellem politiet og offerrådgivningerne.

Fra juni 2009 blev timetallet for sekretariatets medarbejder reduceret til 15 timer ugentlig, og der blev suppleret med et begrænset antal sekretærtimer.

Dette har selvsagt medført, at sekretariatets opgaver ikke længere er blevet løst i rimeligt omfang, og at støtten til både OID, politikredsene og de lokale offerrådgivninger har været meget begrænset.

OID har siden reduktion af stillingens timetal gentagne gange anmodet om at få løst problemet, så stillingen kunne besættes som en fast fuldtidsstilling for at dække opgaverne og for at skabe kontinuitet i samarbejdet i forhold til de lokale offerrådgivninger, og især i forhold til politikredsene og deres kontaktpersoner.

Dette har Rigspolitiet afslået, senest i forbindelse med at stillingen blev ledig ved udgangen af 2011.

En vigtig og prioriteret opgave var, at sekretariatets medarbejder deltog i kurserne som Politiets repræsentant, så kursisterne blev bekendt med rollefordelingen mellem politiet og Offerrådgivningen og blev orienteret om indsatsen i forhold til ofrene, set fra politiets synsvinkel.

OID's holdning er, at opgaven med offerrådgivning er placeret i Rigspolitiet, og at Rigspolitiet dermed er ansvarlig for, at der er en normering i sekretariatet, der muliggør, at sekretariatet er i stand til at løse de opgaver, der hører under Rigspolitiets ansvarsområde.

Offerrådgivningerne bistår Rigspolitiet med den praktiske gennemførelse af ordningen ved at 300 personer stiller deres tid og arbejdskraft til rådighed som frivillige, ulønnede rådgivere, bestyrelsesmedlemmer, økonomiske og administrative hjælpere.

Dertil betjener Offerrådgivningens frivillige en døgntelefon og løser en række ad hoc opgaver som f. eks. tilrettelæggelse og afvikling af landsdækkende PR kampagne med alt hvad dertil hører.

OID vil fortsat arbejde for at sikre, at Rigspolitiets Offerrådgivningssekretariat igen kan løse de opgaver, der hører under Rigspolitiets ansvarsområde.

OID vil fortsat arbejde for at sikre, at Rigspolitiets Offerrådgivningssekretariat igen kan løse de opgaver, der hører under Rigspolitiets ansvarsområde.

POLITISKE HOLDNINGER

Offerrådgivningen i Danmark mener, at der er behov for forbedringer inden for flere områder for at sikre, at tilbuddene til ofre for forbrydelser er tilstrækkelige. Her er de væsentligste.

GRATIS PSYKOLOGHJÆLP

Med de nuværende regler kan ofre for forbrydelser kun få dækket 60% af udgifterne til psykolog og maksimalt for 12 samtaler.

Det bør være muligt at få dækket alle udgifter til psykologhjælp, og der bør ikke være et på forhånd defineret loft over antallet af samtaler.

Tilbuddet om gratis psykologhjælp bør gælde for ofre for forbrydelser, ulykker og trafikuheld samt vidner og pårørende hertil.

ADSKILTE VENTERUM I RETSBYGNINGER

Som det er nu bliver offer, den sigtede og eventuelle vidner placeret i det samme ventorum inden retssagen starter.

Det er meget utrygt og krænkende for offer og vidner at sidde i samme rum som den sigtede, og det skaber unødvendig usikkerhed hos både offer og vidne.

Der bør være separate ventorum, sådan at offer og vidner bliver beskyttet imod at møde den sigtede og dennes familie og venner.

KONTAKTPERSON

I lighed med bestemmelsen om, at et offer kan bevilges bistandsadvokat, viser erfaringen, at der på samme måde burde indføres bestemmelse om, at ofre for forbrydelse og ulykker kan bevilges en kontaktperson, der har til opgave og får kompetence til at følge sagsforløbet og sikre, at offeret løbende bliver orienteret om status og planlagte aktiviteter i sagen. Det gælder både retssagen, erstatningsspørgsmål samt behandling af og genoptræning efter skader, der er opstået i forbindelse med forbrydelsen eller ulykken.

Det bør være muligt at få dækket alle udgifter til psykologhjælp, og der bør ikke være et på forhånd defineret loft over antallet af samtaler.

KORTERE VENTETID

Den tid, som ofret skal vente fra politianmeldelsen til retssagen gennemføres, bør være så kort som mulig.

Det er en stor følelsesmæssig belastning for ofret at vente på retssagens gennemførelse, og offeret har ikke mulighed for at komme videre i sit liv før retssagen er overstået.

Der bør maksimalt gå 3 uger fra retssagen er berammet til afholdelsen.

OPRETTELSE AF CENTRAL OFFERFOND

I Sverige er der en central offerfond, hvortil gerningsmænd betaler et beløb i størrelsesordenen 400 - 500 kroner.

Fondens midler bliver brugt til at dække udgifter til støtte til ofre, forskning, dokumentation og konkrete projekter.

Der bør oprettes en offerfond i Danmark for at sikre midler til udvidelse af tilbuddene til ofre, vidner og pårørende.

OFFERRÅDGIVNING PÅ FINANSLOVEN

Offerrådgivningen er finansieret af en årlig bevilling på kr. 2 millioner fra Justitsministeriet via Rigspolitiet.

Beløbet bliver fordelt mellem de lokale offerrådgivninger og paraplyorganisationen til drift og udvikling, og et beløb går til aflønning af landskonsulenten.

Det har dog vist sig langt fra tilstrækkeligt med en enkelt medarbejder til at dække behovet for støtte til de lokale offerrådgivninger med i alt 270 rådgivere, kursusvirksomhed m.v.

Udover bevillingen på kr. 2 millioner via Rigspolitiet, bør Offerrådgivningen komme på finansloven med en bevilling på ca. kr. 4 millioner, således at der er mulighed for at ansætte et antal medarbejdere, der skal sikre gode og tilstrækkelige rammer for det frivillige arbejde.

*

*

*

Der bør være separate venterum, sådan at offer og vidner bliver beskyttet imod at møde den sigtede og dennes familie og venner.

LANDSTELEFONEN

72 21 72 21

GRAFILLUDK

offerRådgivningen

OFFER
VIDNE
PÅRØRENDE

offerraadgivning.dk